Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część CLII.

wydana i rozesłana: 27. Listopada 1850.

449.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z d. 11. Listopada 1850,

obowiązujące w całem państwie,

którem się prowizoryczne zaprowadzają postanowienia o taksach egzaminowych, przez kandydatów teoretycznych egzaminów rządowych opłacać się mających.

W przeprowadzeniu teoretycznych egzaminów rządowych, ustanowionych rozrządzeniem a dnia 30. Lipca 1850 do Liczby 327, zaprowadza ministeryum wyznań i oświecenia, w porozumieniu z ministerstwem finansów, tymczasem następne postanowienia względem taks, przez kandydatów tych egzaminów rządowych opłacać się mających, dopóki powzięte doświadczenia o skutku tego nowego urządzenia nie podadzą bliższych punktów oparcia do stanowczego ich unormowauia:

1. Ustanowania się taksa egzaminowa dla wszystkich krajów monarchii w kwocie 10 złt. r. mon. konw. za ogólny, a 8 złt. r. za każdy specyalny oddział egzaminu.

2. Przystępujący do egzaminu winni są te taksy opłacać przed odbyciem każdego egzaminowego aktu. — Osobne obwieszczenia oznaczą kasy do pobierania tych taks przeznaczone.

3. Najdalej 24 godzin przed rozpoczęciem ustnych egzaminów kandydaci winni są, wykazać się u dotyczącego prezesa, że opłacili taksę egzaminową, równie jak należytość stęplową zaświadczenia egzaminowego, albo też, że uzyskali zupełne lub częściowe uwolnienie od taksy.

Złożone kwity obowiązani są przełożeni egzaminacyjni u siebie zachować, który z powodu wykazu z końcem każdego półrocza, celem zaasygnowania remuneracyi właściwemu namiestnikowi albo szefowi krajowemu przedłożonym być winien.

4. Dochód z taks, które za każdy oddział egzaminu wpłynęły, z końcem każdego półrocza podzielony będzie między prezesa i komisarzy egzaminacyjnych doty-

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

CLII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. November 1850.

449.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 11. November 1850,

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit provisorische Bestimmungen über die von den Candidaten der theoretischen Staatsprüfungen zu entrichtenden Prüfungstaxen getroffen werden.

Zur Durchführung der mit dem Erlasse vom ***30. Juli 1850, Zahl 327,*** *angeordneten theoretischen Staatsprüfungen trifft das Ministerium des Cultus und Unterrichts nach gepflogenem Einvernehmen mit dem Finanzministerium über die von den Candidaten dieser Staatsprüfungen zu entrichtenden Taxen, bis die gewonnenen Erfahrungen über den Erfolg dieser neuen Einrichtung nähere Anhaltspuncte zur diessfälligen Normirung geliefert haben werden, vorläufig folgende Anordnungen:*

1. Die Prüfungstaxe wird für alle Länder der Monarchie auf 10 fl. C. M., für die allgemeine; auf 8 fl. C. M., für jede specielle Prüfungsabtheilung festgesetzt.

2. Diese Taxen sind von den Prüflingen vor Ablegung eines jeden Prüfungsactes zu entrichten. — Die zur Einhebung bestimmten Cassen werden durch besondere Kundmachungen bezeichnet werden.

3. Längstens 24 Stunden vor Vornahme der mündlichen Prüfungen haben sich die Candidaten bei dem betreffenden Präses über die bezahlte Prüfungstaxe und den Stämpelbetrag des Prüfungszeugnisses oder über die erlangte gänzliche oder theilweise Befreiung von der Taxe auszuweisen.

Die beigebrachten Quittungen sind von den Prüfungsvorständen zum Behufe des am Schlusse eines jeden Semesters wegen Anweisung der Remunerationen dem betreffenden Statthalter oder Landeschef vorzulegenden Ausweises aufzubewahren.

4. Der Ertrag der für jede Prüfungsabtheilung eingeflossenen Taxen wird am Schlusse eines jeden Semesters unter den Präses und die Prüfungscommissäre der betreffenden Ab-

czącego oddziału w miarę tego, o ile rzeczywiście obecnymi byli przy pojedynczych aktach egzaminowych (rozrządzenie z dnia 30. Lipca 1850 do L. 327. §. 46).

5. Te remuneracye assygnuje namiestnik (prowizoryczny szef kraju) tego kraju koronnego, w którym się komisye egzaminacyjne znajdują, w Krakowie tymczasem przełożony komisyi gubernialnej, później prezydent okręgu rządowego.

6. Ubodzy kandydaci, szczególną pilność w używaniu swego czasu studyów wykazujący, mogą od opłaty połowy albo całej taksy egzaminowej uwolnieni być, przez właściwych szefów krajowych, w Krakowie obecnie przez przełożonego komisyi gubernialnej, później przez prezydenta okręgu rządowego.

7. Prożby o takowe uwolnienia rozstrzygają szefowie krajowi w pierwszej i ostatniej instancyi.

8. Udzielone uwolnienia mają moc tylko dla komisyi egzaminacyjnych tego kraju koronnego, którego szef takowe udzielił. One nie mogą na dłużej, jak tylko na jeden rok być wystawione, są ważne zawsze tylko dla egzaminów w ciągu tego czasu złożyć się mających, tracą zaś moc swą przez reprobacyą, przy jakimbądź egzaminie zaszłą.

9. Warunki, pod któremi uwolnienie udzielonem być może, są następujące:

a) udowodnione ubóstwo kandydata,

b) pilne użycie jego naukowego czasu,

c) nieskazitelne akademiczne zachowanie się.

10. Sposób, w jaki się szefowie krajowi przekonać mogą o ubóstwie kandydata, zawisł od ich zdania, następującemi postanowieniami ograniczonego:

a) Nie dość na tem, ażeby kandydaci, domagający się uwolnienia, odwoływali się w ogólności tylko na swe ubóstwo, lub na tę okoliczność, że im już przed rokiem szkolnym $18^{50}/_{51}$ na podstawie zaświadczenia ubóstwa, udzielonem było uwolnienie od opłaty szkolnej lub stypendyum, lecz winni są stanowczo te stosunki zgodnie z prawdą wyszczególnić, i ile możności dokumentami stwierdzić, których przedłożenie potrzebnem jest do osądzenia tak własnego ich ubóstwa, jakoteż i ich rodziców;

b) Z reguły nastawać trzeba na przedłożenie świadectw publicznych od przełożonych gminy, władz politycznych, i t. d., w których się znajdują stanowcze data do osądzenia ubóstwa kompetenta;

c) zaświadczenia prywatne, wtedy tylko za podstawę uwolnienia służyć mogą, jeżeli wydawcy takowych są osoby znajome i na zupełne zasługują zaufanie, tudzież jeżeli w zaświadczeniach znajdują się stanowcze punkta oparcia do dotyczącego osądzenia, i oraz wystawiciel, wyraźnie takowe, jako zgodne z prawdą, potwierdza z własnej wiedzy i pod własną odpowiedzialnością;

d) Udzielone od opłaty kolegiowej uwolnienia ze strony kolegium profesorów w tych uniwersytetach, w których istnieje wolność uczenia się i nauczania, mogą w ciągu lat szkolnych $18^{50}/_{51}$ aż do $18^{52}/_{53}$ wtedy tylko za dostateczny służyć wykaz ze wszystkich trzech pod 9. wyż wymienionych warunków, jeżeli takowe wydane są na całkowite uwolnienie od opłaty kolegiowej.

*theilung in dem Verhältnisse vertheilt, als sie den einzelnen Prüfungsacten wirklich beigewohnt haben. (Erlass vom **30.** Juli **1850,** Z. **327.** §. **46.**)*

5. Die Anweisung dieser Remunerationen geschieht durch den Statthalter (Banus, provisorischen Landeschef) des Kronlandes, in welchem die Prüfungscommissionen sich befinden, in Krakau vor der Hand noch von dem Vorstande der Gubernialcommission, später von dem Präsidenten des Regierungsbezirkes.

6. Arme und eine besonders fleissige Verwendung ihrer Studienzeit nachweisende Candidaten können von den betreffenden Länderchefs, in Krakau derzeit von dem Vorstande der Gubernialcommission, späterhin von dem Präsidenten des Regierungsbezirkes von der Entrichtung der halben oder der ganzen Prüfungstaxe befreit werden.

7. Ueber derlei Befreiungsgesuche entscheiden die Länderchefs in erster und letzter Instanz.

8. Die ertheilten Befreiungen haben nur Giltigkeit für die Prüfungscommissionen desjenigen Kronlandes, dessen Landeschef sie ertheilt hat. Sie haben stets nur auf die Dauer eines Studienjahres zu lauten, äussern immer nur für die während dieser Dauer abzulegenden Prüfungen ihre Wirksamkeit, gehen aber durch die bei einer Prüfung erfolgte Reprobation verloren.

9. Die Bedingungen der Ertheilung einer Befreiung sind:

a) *nachgewiesene Armuth des Candidaten;*

b) *fleissige Verwendung seiner Studienzeit;*

c) *tadelloses akademisches Benehmen.*

10. In welcher Weise sich die Länderchefs die Ueberzeugung von der Armuth des Candidaten verschaffen wollen, hängt innerhalb der Gränzen folgender Beschränkungen von ihrem Ermessen ab:

a) *die Candidaten, welche auf Befreiung Anspruch machen, haben sich nicht bloss im Allgemeinen auf ihre Dürftigkeit oder auf den Umstand, dass ihnen schon vor dem Studienjahre 1850-51 auf Grundlage eines Armuthszeugnisses eine Befreiung von dem Unterrichtsgelde oder ein Stipendium verliehen worden sei, zu berufen, sondern p o s i t i v diejenigen Verhältnisse wahrheitsgetreu anzuführen und nach Möglichkeit zu belegen, deren Darlegung zur Beurtheilung ihrer und der Mittellosigkeit ihrer Eltern nothwendig ist;*

b) *in der Regel ist auf die Beibringung öffentlicher Zeugnisse von Gemeindevorständen, politischen Behörden u. s. w., in welchen p o s i t i v e Daten zur Beurtheilung der Dürftigkeit des Bewerbers enthalten sind, zu dringen;*

c) *Privatzeugnisse können nur dann zur Grundlage der Befreiung genommen werden, wenn die Aussteller bekannte und vollkommenes Vertrauen verdienende Personen und in den Zeugnissen positive Anhaltspuncte der diessfälligen Beurtheilung enthalten sind, und wenn der Aussteller ausdrücklich sie aus eigenem Wissen und unter eigener Dafürhaftung als wahr bestätiget;*

d) *von den Professorencollegien derjenigen Universitäten, an welchen Lehr- und Lernfreiheit besteht, ertheilte Befreiungen von dem C o l l e g i e n g e l d e können während der Studienjahre 1850-51 bis 1852-53 nur dann als genügender Ausweis über alle drei oben sub 9 erwähnten Puncte angenommen werden, wenn sie auf g ä n z l i c h e Befreiung von den Collegiengelde lauten.*

11. Dla osądzenia akademickiego kandydatów zachowania się, i ich szczególnie pilnego do nauk przykładania się, winni są kompetenci przy pierwszem podaniu o uwolnienie w każdym razie załączyć wykazy naukowe z swych ostatnich czterech łat, jako to: zaświadczenia egzaminowe, dójrzałości lub frekwentacyjne, książki meldunkowe i t. d.

12. Jeżeliby sobie jaki kandydat życzył, ażeby udzielone mu na jeden rok szkolny zupełne albo częściowe uwolnienie znowu na następujący rok przedłużonem zostało, ma podać prożbę o przedłużenie takowego uwolnienia, które mu wtedy tylko udzielonem być może, jeżeli:

a) udowodni, iż w razie, gdy jeszcze w studyach pozostaje, lub niejaki czas jeszcze w takowych od pierwszego swego uwolnienia pozostawał, ciągle z pilnością do nauk przykładał i beznagannie podług akademickich przepisów zachowywał się;

b) jeżeli udowodni, że się jednemu egzaminowi rządowemu poddał, i przy takowym za uzdolnionego uznanym został, i

c) jeżeli w podobny sposób, jak wyżej pod 10. oznaczono, wykaże, że się ciągle w stanie ubóstwa znajduje.

Thun m. p.

450.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 22. Listopada 1850,

którem się obwieszcza, iż c. k. krajowa finansów dyrekcya dla Serbskiego województwa i banatu Temeskiego z dniem 1. Grudnia 1850 czynności swe rozpocznie.

W dodatku do rozrządzenia ministerstwa finansów z dnia 18. Września r. b. *) którem obwieszczono zatwierdzone przez Najjaśniejszego Pana, J. C. Mość, ustanowienie finansowych władz w Serbskiem województwie i Temeskim banacie, do powszechnej wiadomości podaje się, iż c. k. krajowa finansów dyrekcya czynności swe w rzeczonym okręgu z dniem 1. Grudnia r. b. rozpocznie.

Krauss m. p.

---

*) W części CXXIII. Nro. 356. dziennika praw państwa.

11. Zur Beurtheilung ihres akademischen Betragens und ihrer besonders fleissigen wissenschaftlichen Verwendung haben die Gesuchsteller bei ihrem ersten Einschreiten um Befreiung jedenfalls die Studienausweise ihrer letzten vier Jahre, als: Prüfungs-, Maturitäts- oder Frequentationszeugnisse, Meldungsbücher u. s. w. vorzulegen.

12. Wünscht ein Candidat die für ein Studienjahr ertheilte gänzliche oder theilweise Befreiung neuerdings auf ein folgendes Jahr ausgedehnt, so hat er um die Verlängerung dieser Befreiung einzuschreiten, welche ihm nur dann ertheilt werden kann, wenn er:

a) *falls er noch in den Studien ist, oder noch einige Zeit in denselben seit seiner ersten Befreiung zubrachte, seine fortgesetzte fleissige Verwendung und sein tadelloses akademisches Benehmen nachweist;*

b) *darthut, dass er schon Einer Staatsprüfung sich unterzogen, und bei derselben als befähiget erklärt worden ist, und*

c) *sich in ähnlicher Weise, wie oben* sub *10 bestimmt wird, über die Fortdauer seiner Armuth ausweiset.*

Thun *m. p.*

450.

Erlass des Finanzministeriums vom 22. November 1850,

womit bekannt gemacht wird, dass die k. k. Finanz-Landesdirection für die serbische Woiwodschaft und das Temeser Banat am 1. December 1850 in Wirksamkeit treten werde.

Im Nachhange zu dem Finanzministerial-Erlasse vom 18. September l. J.), womit die Allerhöchst genehmigte Errichtung von Finanzbehörden in der serbischen Woiwodschaft und dem Temeser Banate kundgemacht wurde, wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die k. k. Finanz-Landesdirection für das besagte Gebiet am 1. December l. J. ihre Wirksamkeit beginnen wird.*

Krauss *m. p.*

---

*) *Reichsgesetzblatte, CXXIII. Stück, Nr. 356.*

[illegible]

[illegible]

a) [illegible]

b) [illegible]

c) [illegible]

[illegible]

[illegible]

Erlass des Finanzministeriums vom 12. November 1850,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

cesarstwa austryackiego.

Część CLIII.

[illegible]

154.

[illegible]